

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se însoțesc și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	---

Războiul cel sfânt

Indoit sfântă este fapta de arme a României, întâi că prin ea se readuc în patrimoniul familiei românești, două mădulare răpite, Basarabia și Bucovina de nord; și al doilea, că prin ea se izbește cel mai crâncen dușman al omului, satan și slugile lui: comunismul.

Definiția comunismului se cuprinde în următoarele: distrugerea religiei, a familiei, a proprietății individuale și a statului. Consecvent programului său, comunismul a încercat să distrugă religia creștină din viața poporului pravoslăvnic al Rusiei, înlocuindu-o cu bezbojnicia și ateismul, adică legea celor fără Dumnezeu, legea celor fărădelege.

Nu i-au ajuns hidrele comuniste hecatombele de creștini martirizați, de preoți batjocuriți la altarele prădate, vlădici omorâți în odoare în mijlocul celor mai grozave chinuri; nu i-au ajuns conștiințele și sufletele bieților copii pe cari i-au luat silnic dela vatra caldă părintească spre a-i crește după planurile lor strict animalice, nu. Comunismul, întru „desăvârșirea” lui, cerea ca odinioară Moloh jertfe noi, cucerirea pas cu pas a întregii lumi.

Este doar vie în memoria noastră carnagie bolșevică, repetată noapte de noapte asupra acelor cari părăsind, „raiul” lor nemernic, căutau adăpostul vieții lor în țara noastră. Preferau bieții oameni să se arunce în apele Nistrului, în voia valurilor, decât să mai îndure vieța de chin și de mizerie dela comuniști.

Din mila lui Dumnezeu vom afla curând ce silnicii și ce volnicii au suferit frații noștri rămași în Basarabia și Bucovina după năvala lor, căci din numărul mare al celor refugiați în răstimpul unui an și din spusele lor am înțeles că nicăiri în lume dușmănia și ura îm-

potriva oamenilor nu este mai mare ca la acești comuniști.

Lipsa oricărui respect uman, a oricărui scrupul se constată și în diplomația lor. De altfel după întemeietorul comunismului rus Lenin, un tratat, o înțelegere cu un stat — chiar dolidura capitalist — sunt valabile pentru ei, sunt „bune” întrucât promovează interesului comunismului.

Impingerea popoarelor europene la războiu acum doi ani a precipitat-o doar Rusia comunistă, care deoparte negocia cu Anglia — încât aceștia împreună cu francezii erau pe cale să trimită la ruși până și misiuni militare — de altă pactau pentru împărțirea Poloniei, din care nu s’au rușinat să primească dela cuceritorii germani o bună parte drept pomană, drept ciosvântă pentru atitudinea lor meschină.

Cine a crezut în sinceritatea lor vreodată, cine a dat bani buni pe declarațiile lor, mereu repetate, că „Rusia este consecventă politicii sale pacifice”.

În mai puțin de doi ani cu politica sa de ștruș Rusia comunistă a stricat pacea următoarele popoare: Polonia din care nu s’au sfiit să primească $\frac{1}{3}$ din țară, Finlanda, din care au anexat cam un sfert din teritoriu, România noastră, răpindu-ne Basarabia și Bucovina de nord; au înghițit apoi total liniștele țări baltice: Lituania, Letonia și Estonia cari își căutau de sărăcia și nevoile lor.

Din descoperirile Conducătorului Reichului German Adolf Hitler vedem astăzi — ceea ce de altfel instinctul nostru totdeauna ne-a spus — că Rusia, în setea ei de expansiune comunistă, a încercat să se târgue pe spinarea Moldovei noastre, socotind desigur în taină, că mânepoimâne va înghiți și Muntenia ca să pună piciorul cât mai adânc în Europa. Apropierea de aci a popoarelor slave, cu simpatie pentru

comunism — în care văd și o punte de legătură dintre ele — însemna într'un viitor apropiat distrugerea rasei și a civilizației latine.

Nici poporul german, disciplinat și cu însușiri sufletești deosebite, nu a consimțit la sacrificarea civilizației europene, în patrimoniul căreia a agonisit și el frumoase realități. De aceea, astăzi lui i-a revenit importantul rol de arbitru, împreună cu Italia și cu România, asupra viitorului Europei, în care comunismul — negarea oricărei civilizații, a oricărui viitor — nu poate avea loc.

Pentru aceste motive războiul nostru este un războiu sfânt. România luptând împotriva urgiei roșii, reatrăește vremurile glorioase de altădată, când domnitorii ei isbind pofta de cucerire a semilunei păgâne primeau titlul de atleți ai creștinismului.

Măreț cu adevărat este destinul neamului nostru!

Cuvântul marelui general că *prin vârtej de furtună ne facem drum spre zori de lumină* este îndoit valabil pentru noi. Furtuna dela Răsăritul care se confundă cu hotărele până la care viețuiesc frați de ai noștri ne duce spre zări de isbândă dreaptă și meritată.

Neamul nostru a primit vestea acestui războiu ca pe o izbăvitoare clipă a vieții lui. Anii de încercare grea l-au pregătit pentru acest examen din care el va eși miruit pentru marile vremuri cari vor veni.

Iar Biserica, mama bună a poporului român, care neîncetat s'a rugat pentru biruința Crucii Domnului, în ziua în care s'au desfășurat steagurile, binecuvântă și oaste și steaguri și ziua mare de 22 Iunie 1941, sfântă zi de Duminecă în care s'a început lupta împotriva dușmanilor lui Hristos!

**„Faceți așa fel, ca oamenii să simtă
nevoia de a merge la biserică“*)**

*Prea Cucernice D-le Președinte,
Iubiți Frați în Hristos!*

„Iată acesta este pus spre
căderea și sculara a mulți
din Israel“. (Luca II. 34).

Ce cugetați fraților, pentru ce amestecă dreptul Simeon o prezicere așa de tristă, între lucrurile mărețe, ce se petrec azi în biserică?

*) Conferință ținută de pr. Petru Vuc cu ocazia mărțurisirii și cuminecării în sobor a preoților din tractul protopesc al Bocșei-montane în 20 Martie 1941.

Unul născut Fiu al Tatălui, întră acolo, pentru prima dată; el întră în posesiunea preoției sale noi; exercită primele ei funcțiuni publice, oferindu-se pe sine însuși Părintelui său; jertfindu-i în locul mieilor și vițelilor corpul său: adevărată jertfă, așteptată, de atâta vreme, care singură e în stare a îmblânzi mânia lui Dumnezeu și a-l împăca pe el cu oamenii. Acest bătrân sfânt cu bucurie părăsește viața aceasta pământească, el se întoarce către Maria, și îi vestește ei, că acest arhiereu nou, care va fi lumina națiunilor, este pus, spre căderea și sculara multora.

Iisus Hristos, întrând, în posesiunea publică a demnității sale preoțești, în biserică, închipuește pe fiecare preot care e ridicat la această demnitate înaltă, și în această calitate, întră pentru prima-ora în biserică. Acum eu zic, că cu această ocaziune solemnă trebuie să zicem despre el: „Iată acesta este pus spre căderea și sculara multora“. Pe lângă această alternativă teribilă se învârtește destinul unui preot; și e adevărat, că unul fie-carele din noi este pus, că să edifice sau să distrugă; că să smulgă buruienile din câmpul lui Iisus Hristos, sau însuși să fie acolo buruiună; ca să mântuiască, sau să piarză; cu un cuvânt, să fie aducător de viață sau de moarte, între credincioși.

Pentru a corespunde, — cel puțin în parte, — temei pe care am primit-o „Faceți în așa fel, ca oamenii să simtă nevoia a merge la biserică“ după cele relatate mai sus și după smeritele mele puteri și din experiența a 33 ani preoție, trebuie per tangentem să răspund la două întrebări, pe care mi-le pun: Ce ideie avem noi, fraților, despre oficiul înfricoșat la care aspirăm? Și ce motive îi îndeamnă, de cei mai mulți, să se dedice acestei cariere sfinte?

Unii prin împrejurările nașterii lor, ca fii de preoți, privesc cel mai sfânt și cel mai sublim stat preoțesc, ca o moștenire mai mică, ca un lucru de cuviință ce-l impune lor lumea însăși, cu care sunt datori față de numele lor, față de familia lor, față de sine înșiși.

Alții, nutriți din frageda lor etate, cu speranțe mari, obișnuiți, prin vorbele ce le aud dela casnicii lor, zi de zi, a nu-și închipui altcum sarcina înfricoșată a diregătoriei preoțești, de cât ca un fast și o demnitate înaltă, îmbrățișază acest stat, cu aceea speranță sigură, că vor ajunge prin el la bunuri pământești și onoruri înalte.

Iară alții, născuți cu o fire blândă și pacnică, ca să-și cruce ostenelele și primejdiile ambițiunii, își aleg statul preoțesc, ca fără trudă, să aibă plăcerile unei vieți, neturburate și tran-

dave, scutită de năcazuri și neplăceri, în care vor trăi numai pentru sine înșiși și familia lor.

Sunt și de aceia, cari conduși de dorințe ambițioase și de glorie pământească, aspiră la funcțiunile cele mai înalte și își promet deja după talentul lor, nu mântuirea, ci admirațiunea și aplauzele oamenilor.

În sfârșit sunt, cari desamăgiți de plăceri, și desgustați de nedreptățile lumii, care nu-i bagă pe ei în seamă, ba scârbiți chiar de patimi, a căror amărăciune au gustat-o, depun vestmântul laic, intră în tagma preoțească, ca într'o carieră, în care își pot lucra mai sigur mântuirea sufletului lor.

Fiecare examinează preoția, numai cu privire la sine: Nimeni nu o privește ca o stare, care leagă destinele noastre de destinele poporului, ca și cum noi am fi preoți, numai pentru noi înșine.

Cu toate acestea ori-care să fie scopul ce ne-a condus pe noi la cariera aceasta, devenind noi preoți, devenim oameni publici: luăm asupra noastră, datorințe sfinte și grele, față de toți credincioșii: suntem ca niște pietri din capul unghiului, de cari depinde soliditatea edificiului; și de acum înainte, dacă rămânem fermi, îi susținem și pe aceia, cari sunt în jurul nostru, iar dacă cădem, îi tragem și pe dânșii cu noi.

Căci iată un preot e totdeauna însărcinat cu interesele poporului înaintea lui Dumnezeu: el trebuie să ducă, la picioarele tronului lui, lipsurile și păcatele credincioșilor.

Acum, un preot lumesc și infidel, cătră chemarea sa; un preot, care își ridică limba sa, până în cer în virtutea binecuvântărilor mistice ce le pronunță la altar, și apoi eșind, din biserică, o lasă și nu o ocupă, decât cu vorbe deserte, goale și profane.

Un preot, a cărui inimă, îmbătată de lume, nu știe afla desfătare în lucrurile dumnezeiești, a cărui imaginațiune e plină cu icoane necuvincioase, nu se mai știe reculege, pe un moment, înaintea lui Dumnezeu.

Un preot, care din timpul ce-l petrece în plăceri, abia își rupe câteva momente, ca să onoreze pe Dumnezeu, din vârful limbei sale; care pronunță, cu o inimă rece și fără atențiune, expresiunile divine și pline de foc, care se scapă, de o datorință, așa de mângâitoare, care singură e în stare a îndulci primejdiile, năcazurile și grijile funcțiunilor noastre; care să scapă, zic de ea, așa precum scutură omul un jug greu și urât; un preot ca acesta ce poate dobândi pe seama oamenilor dela Dumnezeu, pe care nu-l cunoaște și cătră care nu ar cuteza să vorbească, în intersul său propriu?

Ce folos au din preoția lui, oamenii, în mijlocul cărora trăește, sau asupra cărora este pus?

Din ce poate observa biserica, că are un mire, un mângâitor, un apărător, un mijlocitor, un păzitor al credinței și sfințeniei sale? Căci acestea sunt titlurile, măestoase, ce le împărțim noi cu Iisus Hristos.

Nu este el oare vinovat înaintea lui Dumnezeu, de toate acele grații, de cari lipsește pe frații săi prin neglijența sa, și a căror distribuire Providența divină a legat-o de rugăciunile și de suspinele lui?

Înaintea tribunalului lui Iisus Hristos, corupțiunile cetățenilor săi, fărădelegile amicilor săi, și ale rudelor sale, slăbirea între credincioși a credinței, și cu un cuvânt, netericirile și scandalele ce întristează biserica, nu sunt oare opera lui?

Și ce cugetați, Iubiți Frați în Hristos, de unde vine corupțiunea moravurilor, slăbirea disciplinei, a credinței și pietății în biserică?

Din trândăvia și infidelitatea preoților.

Noi suntem cel dintâiu izvor, din care purcede uitarea și disprețuirea lui Dumnezeu între oameni; relele ce bântue biserica sunt aproape totdeauna crimele noastre proprii.

Cauza este, că noi nu mai plângem între biserică și între altar; că rugăciunile noastre, lăncede, nu sunt destul de puternice să se suie până la tronul lui Dumnezeu și să deschidă sânul îndurărilor lui asupra credincioșilor:

Că biserica duce lipsă de mijlocitori zeloși, cari să poată vorbi cu Domnul, cu încredere și cu sfântă libertate.

Astfel, ași putea să zic: Doamne, devenit-am asemenea popoarelor necredincioase și corupte, cari nu te cunosc pe tine: urmăm fărădelegile lor și rătăcirea lor!

Cultul divin, însuși, nu mai este între noi altceva, chiar așa, ca la dânsule, decât abuz, superstițiune sau scandal:

De unde vine aceasta, o Dumnezeu meu? De acolo, că ai pus asupra capetelor noastre, niște oameni ca noi, preoți cari sunt asemenea poporului:

"Pusu-ne-ai pe noi spre pildă întru neamuri" Ps. 43, 15.

"Ridicat-ai oameni pe capetele noastre" Ps. 65, 11.

Astfel, un preot, numai prin aceea că nu se roagă, sau se roagă rău, e pus spre căderea fraților săi.

Iubiți Frați în Hristos!

Cele relatate până acum, după părerea mea, ne privesc pe toți cari săvârșim sfintele taine,

așezate de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, începând dela umilul preot, năcăjit dela sate, până la cel mai mare dignitar al așezemintelor noastre ortodoxe, așezați, prin Apostolii săi și Sfinții Părinți.

Ce facem noi preoții, în cuvântările noastre, dacă le ținem?

Admoniem, dojenim, instruim fără zel și fără fruct:

Adevărurile, le predicăm, cu inimă uscată, cu o nesimțire, care le ia toată forța:

Le lipsește evlavia aceea, care le dă vorbirilor celor mai simple, atâta greutate și atâta energie:

Răceala, ce este în inima lor, înghiață cuvintele pe buzele lor;

Și e imposibil, ca să verse, în sufletele credincioșilor, acest zel al religiunii, acest foc divin, al iubirii lui Dumnezeu, din care ei nu simt în sine înșiși nici o schinteie. Deci:

Cuvântările noastre să fie cu fruct, despre sfințenia legii, ca să umplem de frică inimile păcătoșilor, ca să smulgem lacrămile părerii de rău.

Iată un îndemn, ca credincioșii să vină la biserică. Credinciosul, mai întâi vine la biserică din curiozitate, să vadă ce mai zice preotul său.

Amvonul este scaunul sublim al preotului. Dreptul de a binevesti cuvântul lui Dumnezeu, nu ți-l poate lua nimeni pe lume; nici bârfele lumii păcătoase, nici orânduiele conducătorilor lumești, cari uneori se amestecă — în interesul lor — în cele mai sfinte lucrări ale statului preotesc, orânduite de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Dar, Iubiți Frați în Hristos! „Exempla trahunt“.

Dacă un preot, nu ar face alt bine, decât că ar arăta exemplul bun, al unei vieți regulate și edificatoare;

Dacă nu ar face altceva, decât că s'ar arăta oamenilor cu moravurile sale bune, că aceea ar vedea pietatea lui, pudoarea lui, nevinovăția lui, gravitatea lui, în serviciile care le face, totdeauna am putea zice, despre el, că e pus spre mântuirea multora.

Exemplul, precum știți, e calea mai bună a convingerii:

Oamenii, cei mai mulți, nu trăesc, decât din imitațiune;

Le trebuiesc modele, și fiindcă se iau după ele, de aici purced, aproape totdeauna, toate păcatele lor, chiar așa ca toate virtuțile lor.

Prin urmare, ce fericire pentru ei, când Dumnezeu le dă în mijlocul lor un preot, a cărui pietate respectabilă servește, așa zicând, îngerilor și oamenilor;

El este o evanghelie continuă, ce o au ei înaintea ochilor, în contra căreia nu mai au a produce nici un pretext.

Dacă exemplul lui nu-i întoarce, le inspiră cel puțin respect pentru virtute; îl constrânge cel puțin să recunoască, că mai sunt adevărați drepti pe pământ; reparaază cel puțin nedreptatea opiniei publice, care, văzând atâția preoți lumești, nu vrea să recunoască sfințenia statului preotesc, și nu mai dă nimic pe preoți; câștigă, așa zicând, onoare tagmei preotești.

Căci Iubiți Frați!, mai cu seamă asupra noastră îi place lumii a slobozi săgețile cele mai înțepătoare, ale satirei și ale răutății sale; nu iartă ea nimic preoților răi; cu cât par a-ceștia a o iubi, pe ea mai mult, a se conforma ei, a deveni partizanii ei, cu atât mai mult, își bate, aceea joc de ei.

Lumea e fără milă către un preot rău: și pe când altă-dată preoții erau teroarea celor răi, astăzi poporul a devenit censorul preoților, deși totuși au frică de judecățile acestuia, în scaunul mărturisirii.

Poporul nostru, român, este temător de Dumnezeu, și pentru binecuvântatul motiv, ca glia pământului pe care o lucrează, să-i aducă prinusul, spre a exista și a-și susține familia, îl învață și dacă are mijlocitori, demni, dela sine, fără îndemn din partea cuiva, va cerceta sf. biserică, spre a aduce, mulțumită lui Dumnezeu.

Și acum ca încheiere Iubiților Frați în Hristos!

Dăruiește, o Dumnezeuul meu, bisericii Tale, preoți, credincioși și păstori după inima Ta!

Varsă, spiritul adevărat preotesc, în inimile noastre: fă din toți, cei adunați aici, vase alese, cari să vestească, numele Tău sfânt, înaintea credincioșilor noștri.

Nu cerem noi dela tine, o Dumnezeuul meu, sfârșitul năcazurilor, ce apasă asupra noastră, ci încetarea resbelor și turburărilor, anotimpuri mai fericite, reîntoarcerea abundenței și a prosperității, spre a înjgheba, pe toți credincioșii noștri români, în hotarele lor firești; dă-ne nouă, preoți; preoți sfinți și cu ei ne vei da toate.

Ce puternic motiv, să fiu drept în rugăciunile mele, să grijesc de purtarea mea, să fiu plin de zel în oficiul meu, să reînnoesc, în mine însumi spiritul chemării mele preotești, să fiu cuprins de speranță sau de frică, așteptând pe preotul suprem, pe Iisus Hristos, care va veni, să ceară în seamă ce mi-a dat, și îmi va prezenta sufletele ce mi le-a încredințat, sau cu osânda mea, dacă acelea au perit, sau ca gloria;

și coroana mea, dacă acelea, au găsit, mântuirea și viața vecinică, prin ajutorul meu preotesc.

Iată fraților, ce adevăruri înfricoșate: cele ce vi-le spune păcătosul vostru trate în Hristos. Dacă vom împlini aceste adevăruri, bisericile noastre vor fi ticsite de credincioși, pentru că, un preot care împlinește cu fidelitate și cu zel funcțiunile oficiului său preotesc „e pus spre mântuirea și scăparea multora“.

Amin.

Pr. P. Vucu, paroh.

Problema epistemologică a filosofiei religiei.

De: Prof. C. Rudneanu

Pentru indieni, timpul reprezintă o mișcare fără rezultat; schimbarea și mobilitatea trebuiesc cu orice preț înlăturate; absorbirea întregii ființe a existenței temporale trebuie să se întâmple în „Nirvana“. *Ea este binele suprem*. O analogie găsim și la greci mai bine zis în gândirea greacă; doctrina platoniciană a ideilor poate să ne servească ca și un exemplu clasic; realitatea în senzul riguros este imuabilă. Pe de altă parte în cultul iranian a lui Zoroastru, desfășurarea lumii este un proces istoric, nu se îndeplinește într'un timp relativ scurt (12 mii de ani) și'n care timp se desăvârșește lupta dintre Bine și Rău, în natură, în viața umană și'n lumea spiritelor. Noi găsim în această manifestare ideea istoriei lumii într'un sens literar. Intreaga activitate umană și toate vicisitudinile destinului omenesc privesc în analogie cu universul o eclatantă lumină. Gândirea are un scop bine determinat și-și dirijează toate eforturile înspre o anumită țintă, iar omul apare ca un colaborator al lui Dumnezeu.

Precis nu se știe când a apărut această credință cu semnificația ei istorică. Se crede, după cum spune și H. Höffding, că ar fi de origină indo-europeană; sau poate se datorește influenței semitice sau presimitice. Nici aceea nu știm bine, dacă această credință a trecut dela Perși la Evrei după exilul lor; și dela aceștia la alții.

În tot cazul cultul lui Zoroastru este prima mare religie populară, unde punctul de vedere esențial este ideea principală, că viața este considerată ca o dezvoltare istorică înspre un scop. Curajul oamenilor e alimentat de lupta vieții pentru viitor și dobândirea unei împărății viitoare, și sfârșitul universului va fi o judecată.

H. Höffding spune, că această concepție este în mod special dezvoltată și în primele trei evanghelii, în epistolele Sf. apostol Pavel și în Apocalipsă.

H. Höffding, greșește, când afirmă că'n evangelia Sf. Ioan viața eternă nu este o viață viitoare, ci una existentă, iar acela care a crezut a trecut dela moarte la viață. Noi știm, că această sfântă evanghelie este temeliea vieții viitoare, și ea nu face altceva decât prepară drumul sigur al unei vieți distincte de viața materială a omenirii.

Spiritualitatea ei nu se referă numai la viața deja dată, existentă, ci mai mult la cea viitoare.

Idealul a fost nota caracteristică a tuturor religiilor din toate timpurile, el a trecut ca un fir roșu dealungul anilor începând dela religiile cele mai primitive până la cele superioare. El s'a dezvoltat treptat și a ajuns la nota perfecțiunii în lumea creștină. Noul Testament ne desvăluie ideile mari ale spiritualității vieții omenesti; aceste idei au fost lăsate omenirii de Mântuitorul Iisus Hristos, pentru că tot celce voește să fie desăvârșit să le urmeze.

Între creație și judecată, timpul se scurge neîncetat, — sunt cei doi poli asupra cărora, evenimentele trec neconținut, ființa oscilează și-și caută locul.

Eternitatea nu este decât o continuare a timpului, ea este expresia permanenței valorilor neschimbătoare.

În limita în care omul se poate desprinde din materialitatea și micimile vieții, contemplând divinitatea, omul se ridică spre *viața eternă*.

„Viața lui Iisus Hristos este oglindire a trăirii noastre, pentru că El este Fiul Omului ce trebuia să fie după năzuința cea bună, și care a fost răstignit de noi cei alcătuiți de spiritul rău. Tragedia Lui ni s'a dat nouă spre știință a ceea ce noi înșine suntem și ceea ce noi trebuie să fim. În El trebuie lumea să vadă o pildă vie de ceea ce este și de aceea ce ea trebuie să fie. Ci precum blajinul Nazarinean s'a rugat de Tatăl ca să treacă paharul acela dela El, dar după voia Tatălui, iar nu după a Sa, așa trebuie să ne rugăm și noi. Și după cum El a trebuit ca să ajungă la zguduitorul *Eli, eli lama sabactani*, dar ca să sfârșească prin: „iartă-le lor Doamne, că nu știu ce fac“ așijderea trebuie să facem și noi. *În nici o faptă a noastră să nu uităm Provedința*. Atunci când ne socotim mai loviți, mai batjocoriți, mai părășiți, *atunci dacă avem credință*.

ne vine mântuirea. Prin virtute, prin rugăciune, prin abținerea dela ispitele cărnii brutale ne izbăvim...”

Această filosofie a cunoașterii religioase ce o desprindem din creștinism, ne face să străbatem idealul vieții spirituale. Ea ne înalță și ne purifică de rău !!!

Cosmogonia biblică și teoriile științifice

(Continuare)

De: Pr. I. Firca

Iar analogia dintre rezultatele științei actuale și expunerea biblică se poate vedea urmărind restul textului creației. După Geneză ordinea creației în lumea materială se urmează procedându-se dela simplu la complex, dela nediferențiat la diferențiat, tot așa cum presupune și știința. Înfăi apare lumina, după aceea se face tăria, se separă apoi uscatul de ape și la urmă apare viața. E lucru cert astăzi pentru știință, că *viața* pe pământ nu a existat dela început, ci a apărut numai atunci când condițiile pentru existența ei i-au devenit favorabile. Mai mult, această viață reprezentată prin cele două mari *regnuri*, în Biblie ca și în știință apare pentru prima oară pe scena lumii ca regn vegetal.

Vegetalele sunt organisme inferioare animalelor. Dacă s'au dezvoltat paralel aceste două manifestări concrete ale fluxului vieții, sau ale *elanului vital* cum ar zice *Bergson* sau dacă derivă una din alta, știința biologică nu și-a spus până astăzi ultimul cuvânt. Existența unor organisme extrem de inferioare, *monocelulare*, cu caracter atât de plante cât și de animale, cu mobilitate proprie ca animalele dar cu fel de hrănire vegetal, având pigmenți, asimilatori, cum sunt de ex. *Fugleninele*, ar putea face să se creadă că dintr'un trunchiu comun s'au deslipit într'o direcție de desfășurare evolutivă plantele, iar în alta animalele. Dacă însă e vorba de superioritate relativă între aceste două grupe de ființe vii, cuvântul autorizat al reprezentanților științei e că animalele sunt organisme real superioare plantelor, atât în ce privește anatomia cât și în ce privește funcțiunile lor vitale. Și fiindcă dezvoltarea vieții la suprafața pământului s'a făcut progresiv, așa cum știința atestă, trecându-se dela forme inferioare spre forme superioare, de bună seamă ca în virtutea acestor criterii, cele mai vechi viețuitoare apărute sunt plantele. Și că așa este, putem deduce printre altele și din faptul că plantele și-au atins maximul lor de dezvoltare în *carbonifer* și *permian* și și-au terminat „evoluția” lor încă din *cretacic*, când apar și *Dicotiledonatele*, cele mai superioare forme

vegetale. Iar în era terțiară întreagă, plantele sunt la fel cu cele cari trăesc astăzi, atât că aveau o altă răspândire geografică, din cauza condițiilor climaterice deosebite. Pe când animalele abia în *jurasic* ajung să fie reprezentate prin *pasări*, iar în *cretacic* prin mamifere inferioare, cu caractere reptiliene și din cele mai primitive grupe (*Monotreme* și *Marsupiale*) pentru ca în tot lungul *paleogenului* din terțiar să fie acele forme ciudate, cu caractere colective, din cari abia se mai găsesc astăzi trăind neînsemnate urme și abia în *neogen* să se ajungă spre formele actuale.

Aceste cunoștințe științifice nu sunt mai vechi decât un veac și jumătate, de când Cuvier a pus bazele Paleontologiei. Înainte de aceasta, cu atâtea mii de ani însă, *Moisi* a explicat lucrurile la fel, dar în limbajul lui și pentru nevoile poporului lui. Căci în Geneză, înainte de a crea animalele, Dumnezeu creiază plantele. Astăzi după ce suntem imbibăți cu atâta știință, lucrul ni se pare firesc și evident, ca ceva ce se impune bunului simț însuși. Nu tot așa stăteau însă lucrurile în alte vremi, după cum nu sunt nici astăzi pretutindeni concepute la fel de marea mulțime. *Moisi* arată însă succesiunea, în ordinea creației — dela omogen la eterogen, dela simplu la complex, dela inferior la superior, așa cum va zice peste milenii *Herber Spencer*, filosof evoluționist, atât numai că asemenea treceri ori apariții nu se fac în mod mecanic și nu prin jocul forțelor oarbe fizico-chimice, ci se fac prin *Cuvântul Domnului*.

Separarea uscatului de ape va avea ca urmare și bifurcarea vieții animale în forme aquatice și terestre, după cum separarea anterioară a atmosferei — tăria — de celelalte învelișuri ale planetei a făcut posibilă existența formelor sburătoare. Acordul este aci perfect între biblie și știință. Căci toate teoriile științifice admit că viața a apărut în apă și numai mai târziu anumite forme s'au adaptat unei *vieți litorale* și semiaquatice, cum sunt *Batraciensii*, din care s'au dezvoltat ulterior formele terestre. După cum nu neagă — aceleași teorii — că înainte ca uscatul propriu zis să fie cunoscut o dezvoltare mai accentuată a formelor animale exclusiv terestre, atmosfera era străbătută de numeroase și enorme forme de sburătoare, *pasări* și *resptile*. La fel ne spune și biblia că întâiu au fost populate adâncurile mărilor, oceanelor și tăria de sub bolta cerului și numai după aceea uscatul.

(Urmează)

Smeriți-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pe voi la timp.

I Petru 5, 6.

Bogăția săracilor

Au ceva și săracii,
Au mare bogăție,
Comoara ce le-o 'mparte
Cereasca 'mpărăție:

Au prunci, feciori și fete,
Mai mulți de cât bogății
Și-i cresc într'o credință —
Cum nu știu — împărații.

Măncarea lor e simplă
Și mult mai sănătoasă
Și merg desculți prin tină
Și 'n vreme friguroasă.

Ei vara — iarna 'n lume
Răzlesc mereu 'nainte
Și boala îmbulbării
De dâșii nu se prinde.

A lor e „fericirea“
La predica din munte —
Și care le întinde
Năcazurilor — punte.

Și dacă au în fire
Săracii — și greșale,
Nu-i vina lor, creștine,
E vina — dumitale!

G. B.

Notă oficială

Nr. 3189 Sc. 1941.

În editura „Biblioteca teologică“ s'au tipărit următoarele cărți: dr. Emilian Vasilescu, asistent universitar, *Interpretarea sociologică a religiei și moralei* (în 8°, XVI + 176 pp., 80 Lei) și *Râvna Casei Tale*, Gânduri și îndemnuri spre folosul Bisericii (în 16°, 204 pp., 50 Lei) prof. dr. Constantin C. Pavel, *Problema răului la Fericitul Augustin* (în 8°, 226 pp., 100 Lei); pr. prof. dr. Vasile Gh. Sibiescu, *Împăratul Iustinian I și ereziile* (în 8°, XXXII + 203 pp., 140 Lei).

Deasemenea sunt în lucrare și vor fi tipărite curând următoarele lucrări, în mare parte teze de doctorat și licență:

1. Emilian Vasilescu, asistent la facultatea de Teologie din București, *Medaliaone Apologetice*, Mărturisitori și apărători ai credinței.

2. Dr. A. Ghițulescu, asistent la Facultatea de teologie din București, *Răscumpărarea*. Studiu dogmatic 2 vol.

3. Diacon N. Nicolaescu, asistent la Facultatea de teologie din București, *Epistola către Filipeni*, Studiu introductiv și Comentariu.

4. Idem, *Origen, Tratatul despre rugăciune*, Studiu și Traducere.

5. Diacon I. Pulpea, asistent la Facultatea de Teologie din București, *Împăratul Iulian Apostatul, Lupta lui împotriva creștinismului*, Studiu istoric.

6. Diacon Ene Braniste, asistent la facultatea de Teologie din București, *Explicarea Sf. Liturghii după Nicolae Cabasila*.

7. Idem, *Liturghierul*, Studiu istorico-liturgic.

8. Preot Niță Mihai, *Spiritualitatea ortodoxă românească*.

9. Prof. Clement C. Pavel, *Psihologia credinței*.

10. Aurelian Cosmoiu, *Funcțiunea mitului în religiile naturale*.

11. Preot Corneliu Boncescu, *Magie și Har*.

12. Gheorghe Rădan, *Problema libertății în gândirea lui Dostoievski*.

Prețul acestora din urmă va fi cam același ca și al celorlalte, ba chiar mai redus dacă se vor tipări în mai multe exemplare.

Cei ce doresc să aibe aceste cărți sau numai pe unele, să se anunțe la Secția culturală cel mai târziu până la 15 Iunie a. c.

Caransebeș, în 25 Iunie 1941.

Președintele Consiliului eparhial:
Prof. R. G. Ancușa

Consilier referent eparhial:
Nicolae Cornuș

consilier referent eparhial.

Nr. 3341. Sc. 1941.

Comunicat

În editura Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, secția culturală, a apărut de curând broșura pr. ec. Constantin Moisiu intitulată „Cutremurul de pământ este semnul mâniei lui Dumnezeu“.

Conține învățături folositoare pentru popor, în consecință o recomandăm spre cumpărare. Exemplarul Lei 4.

Caransebeș, în 23 Iunie 1941.

Consiliul eparhial

ȘTIRI

Războiul nostru. Duminecă în 22 Iunie a început războiul Germaniei, României și Finlandei împotriva Uniunii Republicilor Soviete. Armata germano-română care operează sub comanda supremă a Generalului Antonescu în zorii zilei fatale a și trecut Prutul. Până astăzi operațiile de război decurg cu mare succes pentru noi. Alături de noi, toată Europa latină — Italia și Spania sunt bucuroase că în sfârșit monstrul comunist a fost izbit. Unele state ca Bulgaria, Slovacia și Ungaria au rupt relațiile diplomatice cu Rusia, Slovacia chiar a anunțat pe Germania că pune la dispoziție mica ei armată spre a se bate cu dușmanul civilizației creștine.

La munca câmpului! Dl general R. Roseti ministrul Culturii și al Cultelor a adresat tineretului studios român un apel pentru ajutorarea sâtenilor la munca secerișului. Apelul a binevenit, solidaritatea marelui familii românești impune în acest ceas pe primul plan grija aprovizionării pentru iarnă, la care trebuie să participăm cu toții, în deosebi cei rămași acasă.

Doctor în sfânta teologie. Zilele trecute și-a trecut magna cum laude examenul de doctor în teologie prot. Gheorghe Cotoșman, profesor la Academia teologică din Caransebeș și colaborator al nostru. Teza noului doctor poartă titlul „Episcopia Garansebeșului din cele mai vechi timpuri până în pragul secolului al XIX-lea” Felicitări!

Prelungirea valabilității carnetelor de identitate pe C. F. R. Carnetele de identitate tip, C. F. R. Model vechi, cu 50% sau 75% reducere, a căror valabilitate la călătorie expiră la 30 Iunie 1941, rămân valabile până la 31 Iulie. Intrucât s'au timbrat pe ultimul trimestru, se va face mențiune în noile carnete cari vor fi timbrate pe întreg exercițiul 1941|1942.

Concurs

Consiliul parohial ort. rom. din Cacova, protopresbiteratul Oravița, publică concurs pentru ocuparea parohiei I-a de clasa II-a cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jug.
2. Intravilan parohial de 600 stp. pe care se găsească supraedificatele proprii ale văduvei preotese Iuliana Bălan (în litigiu).
3. Stola și birul uzitat.
4. Neîfiind casă parohială, alesul se va îngriji singur de locuință.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat ași îndeplini toate datorințele preotești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după toate beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului.

Cei ce doresc să ocupe acest post vor trebui să aibe calificațiunea recerută pentru parohii de clasa II-a.

Deoarece la primul concurs nu s'a prezentat candidați cu calificațiunea recerută, cons. parohial, admite și candidați cu calificațiunea de clasa III-a.

De sine înțeles că pentru a putea recurge, candidații la această parohie, vor cere binecuvântarea Prea S. Episcop Diecezan.

Toate cererile cu actele recerute, se vor adresa Cons. parohial ort. rom. din Cacova, prin Prea on. of. protopopesec din Oravița.

Reflectanții se vor prezenta cu prealabila incunoștințare a P. O. Dr. Protopresbiter tractual, spre a-și arăta dexteritatea în: cântare, tipic și oratorie, nici decum în ziua de alegere.

Cacova, din ședința Consiliului parohial, ținută la 4 Martie 1941.

Președinte,
Pr. Ilie Hergan

Secretar,
Inv. dir. Ioan Ochianu

În conțelegere cu mine:

Virgil Musta
protopresbiter.

3—3

Cu provocare la ordinațiunea vener. consiliu eparhial Nr. 3173 B. din 20 Maiu, 1930, consiliu parohial ort. rom din comuna Var, protopresbiteratul Caransebeșului publică „concurs” pentru ocuparea parohiei de clasa II-a cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială, care a sustă din 3 jugh. arătură 29 jugh. fânați.
2. Stola obicinuită.
3. Birul parohial uzitat.
4. Casa parohială cu supraedificatele ei și o grădinuță.

II. Indatoriri:

Alesul preot e obligat a îndeplini datorințele preotești pastorale, a catehiza și a purta agendele oficiului și a socotelilor averii bisericesti. A achita impozitele hotărâte după aceste beneficii:

Reflectanții cari au calificațiunea regulamentară să-și înainteze cererea, adresată consiliului parohial ort. rom. din com. Var, prin Prea onoratul oficiu protopresbiterat ort. rom. al Caransebeșului; iar înfățișarea în comună s'o facă numai cu prealabila încuviințare a P. Onor. oficiului protopopesec tractual.

Var, din ședința estr. a consiliului parohial, ținut la 6 Aprilie 1941.

Gh. G. Golopența
adm. paroh.

Nicolae Sârbu
inv. dir. secr. com

În conțelegere cu oficiul protopresbiterat.

Isaia Suru
adm. prot.

3—3

In urma urcării prețului cerii și a celorlalte articole împrenuate cu fabricarea luminilor, Fabrica eparhială de lumini a fost constrânsă să urce prețul luminilor de ceară la

450 lei
kilogramul